DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)
10. marts 1992 *

I sag C-179/87,

Sharp Corporation, Osaka, Japan, ved Jeremy Lever, QC, barrister Christopher Vajda, Gray's Inn, og solicitor Robin Griffith, for advokat Clifford Chance, London, og med valgt adresse i Luxembourg hos Jean-Claude Wolter, 8, rue Zithe,

sagsøger,

mod

Rådet for De Europæiske Fællesskaber ved direktør i Rådets Juridiske Tjeneste Hans-Jürgen Lambers og juridisk konsulent Erik Stein, som befuldmægtigede, bistået af advokaterne Hans-Jürgen Rabe og Michael Schütte, henholdsvis Hamburg og Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos direktør Jörg Käser, Den Europæiske Investeringsbanks Direktorat for Juridiske Anliggender, 100, boulevard Konrad Adenauer, Kirchberg,

sagsøgt,

støttet af

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent John Temple Lang samt Eric White, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Roberto Hayder, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

og af

* Processprog: engelsk.

Committee of European Copier Manufacturers (Cecom), Köln, ved advokaterne Dietrich Ehle og Volker Schiller, Köln, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokaterne Arendt og Harles, 4, avenue Marie-Thérèse,

intervenienter,

angående en påstand om, at Rådets forordning (EØF) nr. 535/87 af 23. februar 1987 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af PPC-fotokopieringsmaskiner med oprindelse i Japan (EFT L 54, s. 12) annulleres i sin helhed eller i det omfang, den angår sagsøgeren,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. Joliet, og dommerne Sir Gordon Slynn, F. Grévisse, J. C. Moitinho de Almeida og M. Zuleeg,

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: assisterende ekspeditionssekretær D. Louterman-Hubeau,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 3. oktober 1990, hvorunder Sharp Corporation var repræsenteret af Ian Stewart Forrester, QC, og solicitor Robin Griffith,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 13. december 1990,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 9. juni 1987 har selskabet Sharp Corporation (herefter benævnt »Sharp«), Osaka, i medfør af EØF-traktatens artikel 173, stk. 2, anlagt sag med påstand om, at Rådets forordning (EØF) nr. 535/87 af 23. februar 1987 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af PPC-fotokopieringsmaskiner med oprindelse i Japan (EFT L 54, s. 12, herefter benævnt »den anfægtede forordning«) annulleres i sin helhed eller i det omfang, den angår sagsøgeren.

2 Selskabet Sharp fremstiller PPC-fotokopieringsmaskiner (herefter benævnt »PPC«). I juli 1985 blev der til Kommissionen klaget over Sharp og andre japanske producenter af Committee of European Copier Manufacturers, som beskyldte Sharp for at sælge sine produkter i Fællesskabet til dumpingpriser.

3 Den antidumpingprocedure, Kommissionen indledte i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 2176/84 af 23. juli 1984 om beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EFT L 201, s. 1), førte til vedtagelsen af Kommissionens forordning (EØF) nr. 2640/86 af 21. august 1986 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af PPC-fotokopieringsmaskiner med oprindelse i Japan (EFT L 239, s. 5). Denne midlertidige told blev fastsat til 15,8% af prisen, netto, frit Fællesskabets grænse, på importen af PPC, som fremstilles og eksporteres af Sharp. Ved den anfægtede forordning, der blev vedtaget på forslag af Kommissionen, fastsatte Rådet derefter den endelige antidumpingtold til 20%.

4 Hvad nærmere angår sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

5 Sharp har til støtte for påstanden fremført flere anbringender om henholdsvis fejlagtig beregning af den normale værdi, fejlagtig sammenligning af den normale værdi og eksportprisen, fejlagtig opgørelse af den skade, der er forvoldt industrien i Fællesskabet, fejlagtig vurdering af Fællesskabets interesser og forkert beregning af antidumpingtolden.

Anbringendet om fejlagtig beregning af den normale værdi

6 Sharp har gjort gældende, at institutionerne i det omfang, de var nået til det resultat, at de ikke kunne fastsætte den normale værdi på grundlag af de priser, som Sharp anvendte over for sit handelsdatterselskab i Japan, Sharp Business KK (herefter benævnt »SBK«), ikke burde have fastsat denne værdi på grundlag af de priser, datterselskaberne fakturerede til den første uafhængige køber, men være gået frem efter artikel 2, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2176/84, dvs. have benyttet den sammenlignelige pris ved eksport til tredjelande eller have beregnet den normale værdi. Sharp har tilføjet, at samtlige SBK's omkostninger skulle have været fratrukket i den normale værdi for de syv PPC-typer, for hvilke denne værdi blev fastsat på den anførte måde, og ikke skulle være medtaget ved beregningen af den normale værdi for den ottende af selskabets typer, for hvilken denne værdi blev beregnet.

7 Det må først fastslås, at det af sagen fremgår, at Sharp økonomisk kontrollerer sit handelsdatterselskab i Japan og betror det opgaver, der normalt skal udføres af en intern salgsafdeling, der er organiseret som en del af producentens egen virksomhed.

8 Som allerede fastslået af Domstolen, navnlig i dom af 5. oktober 1988 (sag 250/85, Brother mod Rådet, Sml. s. 5683, præmis 16), er den omstændighed, at der inden for en gruppe af virksomheder bestående af selskaber, som er selvstændige juridiske personer, sker en arbejdsfordeling med hensyn til henholdsvis fremstilling og salg, ikke til hinder for, at der er tale om en enkelt økonomisk enhed, som på denne måde udøver en samlet erhvervsmæssig virksomhed, der i andre tilfælde udøves af en enhed, som samtidig er en enkelt juridisk person.

9 På baggrund heraf kunne institutionerne retmæssigt lægge de priser til grund, som den første uafhængige køber betalte til handelsdatterselskabet, idet disse priser

med føje kan anses for de priser, der er betalt eller skal betales i normal handel, jf. artikel 2, stk. 3, litra a), i forordning nr. 2176/84.

10 I den forbindelse bemærkes, at Domstolen i dom af 5. oktober 1988 (forenede sager 277/85 og 300/85, Canon mod Rådet, Sml. s. 5731, præmis 11) har fastslået, at det i første række er disse priser, der skal lægges til grund for fastsættelsen af den normale værdi, idet de andre i artikel 2, stk. 3, litra b), nr. i) og ii), i forordning nr. 2176/84 angivne løsninger kun har en subsidiær karakter.

11 Det skal dertil føjes, at det i Domstolens dom af 5. oktober 1988 (forenede sager 273/85 og 107/86, Silver Seiko mod Rådet, Sml. s. 5927, præmis 14) er fastslået, at når der tages udgangspunkt i et forhandlerselskabs priser, sikres det, at de omkostninger, der uundgåeligt indgår i salgsprisen for et produkt, når dette sælges gennem en intern salgsafdeling hos producenten, ikke lades ude af betragtning i tilfælde, hvor den pågældende salgsvirksomhed udøves af et selskab, som er en selvstændig juridisk person, men som producenten har økonomisk kontrol over. På samme måde forholder det sig med hensyn til inddragelsen af de af SBK afholdte omkostninger i den normale værdi, der er blevet beregnet for en af Sharp's maskintyper.

12 Sharp har yderligere gjort gældende, at institutionerne har behandlet selskabet på en anden måde end den japanske eksportør Nakajima i »elektroniske skrivemaskiner«-sagen (dom af 5.10.1988, sag 301/85, Sharp Corporation mod Rådet, Sml. s. 5813, præmis 22). I Nakajima's tilfælde blev der ikke ved beregningen af den normale værdi inddraget omkostninger eller fortjeneste i forbindelse med markedsføring eller forhandling på hjemmemarkedet.

13 Den argumentation kan ikke lægges til grund. Det er tilstrækkeligt i den forbindelse at fastslå, at der ikke var tale om sammenlignelige situationer, idet Nakajima til forskel fra Sharp ikke selv stod for forhandlingen på hjemmemarkedet af sine produkter, som selskabet tværtimod solgte til et andet selskab med henblik på forhandlingen dér.

14 Af det anførte fremgår i det hele, at anbringendet om fejlagtig beregning af den normale værdi i det hele må forkastes.

Anbringendet om fejlagtig sammenligning af den normale værdi og eksportprisen

15 Sharp har gjort gældende, at institutionerne, når de med rette fastsatte den normale værdi på grundlag af SBK's salgspriser, burde have fratrukket samtlige SBK's omkostninger i denne værdi, idet disse omkostninger udelukkende havde tilknytning til salgene på hjemmemarkedet. På samme måde forholder det sig ifølge Sharp med en af selskabets typer, for hvilken omkostningerne er blevet medtaget i den beregnede normale værdi. Institutionerne har ved således at afslå at foretage disse fradrag, selv om de tilsvarende af Sharp's europæiske handelsdatterselskaber afholdte omkostninger blev fratrukket i eksportprisen, fastsat den normale værdi i et handelsled, der ikke kan sammenlignes med ab fabrik-leddet, som blev lagt til grund for eksportprisen.

16 I den forbindelse bemærkes, at såvel den normale værdi som eksportprisen er blevet beregnet på grundlag af den pris, hvortil produktet første gang solgtes til en uafhængig køber.

17 Det må dernæst fremhæves, at Sharp ikke har godtgjort, at de salg, på grundlag af hvilke den normale værdi og eksportprisen blev beregnet, vedrørte andre købergrupper og derfor hørte hjemme i andre handelsled, der kunne begrunde de ønskede justeringer. Institutionerne var derfor ikke forpligtet til at gennemføre dem.

18 Sharp har endelig gjort gældende, at fortolkningen af forordning nr. 2176/84 skal være i overensstemmelse med GATT og antidumpingkodeksen fra 1979, hvorefter der skal gennemføres en rimelig sammenligning med henblik på at fastslå, om der er tale om dumping.

19 Denne argumentation kan ikke lægges til grund. På baggrund af det anførte, kan det nemlig fastslås, at Sharp ikke har godtgjort, at den normale værdi og eksportprisen blev sammenlignet i forskellige handelsled.

20 Anbringendet om fejlagtig sammenligning af den normale værdi og eksportprisen skal derfor forkastes.

Anbringenderne om fejlagtig opgørelse af skaden for industrien i Fællesskabet

A — *Urigtig bedømmelse af PPC's lighed (»samme vare«)*

21 Indledningsvis bør det fremhæves, at institutionerne fandt, at alle PPC og i hvert fald maskiner klassificeret i tilstødende segmenter, fra den personlige kopieringsmaskine til og med segment 5 i Dataquest-klassifikationen måtte betragtes som samme vare, idet maskiner i segment 6, som ikke produceredes i Fællesskabet, blev holdt uden for proceduren (betragtning 31 til den anfægtede forordning).

22 Det må i den forbindelse fastslås, at ifølge de PPC-klassifikationer, som Info-Markt og Dataquest har udarbejdet, og som institutionerne har henvist til i nærværende sag, omfatter PPC-markedet forskellige segmenter, afhængigt af maskinernes forskellige tekniske specifikationer og kapacitet. Som det imidlertid fremgår af betragtning 31 til den anfægtede forordning, eksporterede de japanske producenter i referenceperioden udelukkende PPC fra kategorien personlige kopieringsmaskiner og maskiner i segment 1-4.

23 Sharp har gjort gældende, at institutionerne fejlagtigt har set bort fra PPC-markedets opdeling i segmenter og har anset samtlige disse maskiner for samme vare efter betydningen i artikel 2, stk. 12, i forordning nr. 2176/84. Sharp har med henblik på at godtgøre, at der ikke er nogen lighed mellem PPC henhørende i tilstødende segmenter anført, at køberen af en PPC i segment 1 ikke ville købe en personlig PPC med den begrundelse, at kopistykomkostningen og den relative nytte af sidstnævnte maskine ville falde, efterhånden som antallet af kopier stiger.

24 Sharp har i øvrigt gjort gældende, at der ikke er nogen lighed mellem PPC i såkaldte ikke-tilstødende segmenter. Selskabet har herved i første række henvist til Kommissionens beslutning 88/88/EØF af 22. december 1987 om et joint venture

mellem Olivetti og Canon (EFT L 52, s. 51), hvorefter PPC fordeler sig på tre forskellige markeder, nemlig markedet for det lavere spektrum (fra personlige fotokopieringsmaskiner til segment 2 i Dataquest-klassifikationen), markedet for mellemspektret (segment 3-4) og markedet for det højere spektrum (segment 4-6). Selskabet har dernæst fremhævet, at den inddeling af markedet i segmenter, som Kommissionen har anerkendt, er et resultat af konkurrencen mellem PPC i ét og samme segment, en konkurrence, der er langt stærkere mellem PPC i forskellige segmenter.

25 Herom bemærkes, at der ifølge artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 2176/84 »... [kun foretages] en konstatering af, om der foreligger skade, ... såfremt dumpingimporten eller den subsidierede import gennem virkningerne af dumping eller subsidier, forvolder skade, dvs. faktisk forvolder eller truer med at forvolde væsentlig skade for en erhvervsgren i Fællesskabet eller i væsentlig grad forsinker oprettelsen af en sådan erhvervsgren«. Ifølge artikel 4, stk. 4, skal »... [virkningen] af dumpingimporten eller den subsidierede import [vurderes] i forhold til Fællesskabets produktion af samme vare ...«. Endvidere forstås ifølge artikel 2, stk. 12, i samme grundforordning »ved udtrykket 'samme vare' en vare, som er identisk med, dvs. i enhver henseende magen til den omhandlede vare, eller såfremt en sådan vare ikke findes, en anden vare, der har egenskaber, som ligger tæt op ad den pågældende vare«.

26 På grundlag af de markedsundersøgelser, som Info-Markt og Dataquest havde gennemført, nåede institutionerne til det resultat, at selv om ikke alle PPC var samme vare, måtte man dog anse PPC i tilstødende segmenter, fra den personlige PPC til og med maskinerne i segment 5 i Dataquest-klassifikationen, for samme vare. Af sagen fremgår, at segmenterne i de nævnte undersøgelser ikke er blevet klart afgrænset, idet på den ene side visse PPC kan placeres i flere forskellige segmenter under hensyn til visse af deres egenskaber og tekniske specifikationer, og der på den anden side er konkurrence såvel mellem PPC i tilstødende segmenter som mellem PPC, der er klassificeret i de forskellige ovenfor nævnte segmenter.

27 Forskellene mellem PPC, der henhører under ét segment eller under forskellige segmenter, især vedrørende hastighed og kopieringskapacitet, giver ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at sådanne PPC ikke fungerer ens eller ikke opfylder

samme behov. Som det i øvrigt fremgår af betragtning 30, tredje afsnit, til den anfægtede forordning, er det forhold, at kundernes valg kan være bestemt af faktorer, der bl.a. vedrører en afgørelse om at centralisere eller decentralisere kopieringsfaciliteterne, en bekræftelse af, at der er tale om konkurrence mellem maskiner i forskellige kategorier.

28 Det skal fremhæves, at kopieringshastigheden, når henses til, at de forskellige segmenter som anført ovenfor overlapper hinanden, ikke kan lægges til grund som et forhold, der angiver forskellen mellem de forskellige PPC. Af sagen fremgår nemlig bl.a., at PPC, der producerer mellem 40 og 45 kopier i minuttet, kan tilhøre enten segment 3 (31-45 kopier) eller segment 4 (40-75 kopier). Det samme er tilfældet for personlige fotokopieringsmaskiner, der producerer indtil 12 kopier i minuttet, mens maskiner i segmenterne 1a og 1b producerer henholdsvis indtil 20 og fra 15 til 20 kopier i minuttet.

29 Hvad angår Sharp's argumentation på grundlag af fastlæggelsen af de relevante markeder ifølge beslutning 88/88, må det, som anført af Kommissionen, anerkendes, at denne fastlæggelse ikke udelukker, at PPC i de tre omhandlede segmenter til en vis grad kan anvendes uden forskel, eller at denne lige store anvendelighed er mindre end den, der gør sig gældende for PPC i ét og samme segment. Det fremgår faktisk af det ovenfor anførte, at de i nævnte beslutning fastlagte segmenter ligesom segmenterne ifølge Dataquest- og Info-Markt-klassifikationerne ikke viser sig i indbyrdes adskilte markeder.

30 På den baggrund må det fastslås, at Sharp ikke har godtgjort, at institutionerne foretog en urigtig bedømmelse, da de fastslog, at »Fællesskabets produktion af samme vare«, jf. artikel 4, stk. 4, i forordning nr. 2176/84, i det foreliggende tilfælde omfattede produktionen af alle typer PPC i alle segmenter under ét.

31 Anbringendet om urigtig bedømmelse ved afgørelsen af, om der har været tale om samme vare, må følgelig forkastes.

B — *Den fejlagtige definition af en erhvervsgren i Fællesskabet*

32 Sharp har gjort gældende, at institutionerne ikke, når henses til den betydelige import fra Japan, som Rank Xerox, Océ og Olivetti har, burde have medregnet disse selskaber som producenter tilhørende »en erhvervsgren i Fællesskabet«, jf. artikel 4, stk. 5, i forordning nr. 2176/84, hvorved institutionerne ændrede den opfattelse, de var gået ind for i flere tidligere sager. Efter Sharp's opfattelse var ingen producent i Fællesskabet i stand til at påberåbe sig, at der forelå skade som følge af importen af små fotokopieringsmaskiner fra Japan. Under alle omstændigheder var ifølge Sharp den europæiske produktion på dette område ubetydelig, hvis den da overhovedet fandtes.

33 Vedrørende Rank Xerox har Sharp indledningsvis henvist til, at denne virksomhed ejer 50% af kapitalen i det japanske selskab Fuji Xerox, hos hvilket det dels har indkøbt store mængder helt færdigproducerede PPC, som var mærket Rank Xerox, samt »kits« og komponenter, og dels har fået teknisk bistand og hjælp til produktudvikling. Rank Xerox havde med sine indkøb på disse vilkår af PPC hos Fuji Xerox fået mulighed for at opnå fortjeneste og påvirke overførselsprisen for de omhandlede maskiner. Medtagelsen af Rank Xerox i gruppen af EF-producenter har derfor kun kunnet føre til en fejlagtig opgørelse af den påståede skade.

34 I den forbindelse bemærkes, at Domstolen i forbindelse med en stillingtagen til den samme argumentation fra selskabet Gestetner's side i nævnte dom af 14. marts 1990, sag C-156/87, præmis 57, udtalte, at for så vidt angår importen fra Japan af PPC, der blev leveret af Fuji Xerox, fandt institutionerne, at Rank Xerox ikke havde ført bevis for, at selskabet havde måttet købe disse maskiner for at beskytte sig selv. I henhold til visse oplysninger var det en forretningsmæssig beslutning, der blev truffet for hele Xerox-koncernen. Importen af disse maskiner var imidlertid af ubetydeligt omfang i forhold til hele det program af PPC, som Rank Xerox fremstiller i Fællesskaberne, såvel som i forhold til hele fællesmarkedet (1%), og videresalgspriserne var de samme som priserne for de tilsvarende maskiner, som Rank Xerox fremstillede.

35 Sharp har dernæst rejst kritik af, at Rank Xerox' produktion blev anset for at være en del af fællesskabsproduktionen, selv om selskabets virksomhed delvis bestod i at

samle eller producere produkter i Fællesskabet ved hjælp af materialer eller komponenter, der hidrørte fra Japan. Selskabet har i den forbindelse gjort gældende, at artikel 13, stk. 10, der er indsat i forordning nr. 2176/84 ved Rådets forordning (EØF) nr. 1761/87 af 22. juni 1987 (EFT L 167, s. 9), den såkaldte »skruetrækker-forordning«, indeholder bestemmelser om, at der kan indføres antidumpingtold i en situation af denne art. Det har anført, at institutionerne med anvendelse af denne bestemmelse udelukkende på selskaber, der er hjemmehørende i Japan, og med medregningen i øvrigt af de selskaber, der er hjemmehørende i Fællesskabet, og som giver sig af med de samme »skruetrækker«-aktiviteter, blandt fællesskabsproducenterne, behandlede ens situationer forskelligt.

36 Denne argumentation kan ikke tiltrædes. Forholdet er således det, at artikel 13, stk. 10, i forordning nr. 2176/84 blev indført, efter at den anfægtede forordning var blevet vedtaget, og vedrører indførelsen af en antidumpingtold på varer, der er samlet eller produceret i Fællesskabet under anvendelse af materialer og komponenter, der hidrører fra det eller de omhandlede eksportlande, men ikke fastlæggelsen af vedkommende erhvervsgren i Fællesskabet.

37 Sharp har vedrørende Océ og Olivetti, der også importerer PPC fra Japan, men fra selvstændige selskaber, gjort gældende, at importen vedrører 35-40% af nævnte to selskabers salg og udlejning af maskiner inden for EØF, hvorfor også disse selskaber skulle have været holdt uden for begrebet »en erhvervsgren i Fællesskabet«.

38 Heri kan der ikke gives sagsøgeren medhold. Domstolen fastslog således i den tidligere nævnte dom af 14. marts 1990, sag C-156/87, præmis 47, at Olivetti og Océ importerede PPC fra Japan for at kunne tilbyde deres kunder et fuldstændigt modeludvalg. PPC i segmenterne 1 og 2 blev solgt til højere priser, end leverandørerne af disse maskiner tog, og udgjorde mellem 35 og 40% af markedet for salg og leje af disse nye maskiner i perioden fra 1981 til juli 1985. De to nævnte producenters bestræbelser på at udvikle og markedsføre et fuldstændigt modeludvalg mislykkedes imidlertid som følge af de trykkede markedspriser, der var en følge af indførslerne fra Japan.

39 Heller ikke Sharp's argument vedrørende institutionernes tidligere praksis kan tiltrædes. For som fastslået af Domstolen i præmis 43 i samme dom tilkommer det ved anvendelsen af artikel 4 i forordning nr. 2176/84 institutionerne inden for deres skøn at tage stilling til, om begrebet »fællesskabsproducenter« ikke skal omfatte producenter, der står i forbindelse med eksportørerne eller importørerne, eller selv er importører af dumpingvaren. Skønnet skal herved udøves konkret og under hensyn til alle relevante omstændigheder.

40 Det må imidlertid fastslås, at det — ifølge sagens akter og retsforhandlingerne for Domstolen — i hvert af de af det sagsøgende selskab nævnte tilfælde er ved udøvelsen af en sådan skønsbeføjelse, at en fællesskabsproducent er blevet anset for omfattet af eller holdt uden for erhvervsgrenen i Fællesskabet.

41 Endelig skal det med hensyn til Sharp's argument om, at Fællesskabets produktion på området for små fotokopieringsmaskiner er ubetydelig, hvis den da overhovedet findes, blot fastslås, at institutionerne i det foreliggende tilfælde rigtigt lagde til grund, at alle PPC i tilstødende segmenter fra personlige fotokopieringsmaskiner til og med maskiner i segment 5 i Dataquest-klassifikationen er samme vare, og at Fællesskabets produktion, alene når det gælder små fotokopieringsmaskiner, derfor ikke kan komme i betragtning ved fastlæggelsen af begrebet »en erhvervsgren i Fællesskabet«.

42 På baggrund af det anførte kan anbringendet om en fejlagtig fastlæggelse af en erhvervsgren i Fællesskabet ikke anses for korrekt, hvorfor det ikke kan lægges til grund.

C — *Den fejlagtige vurdering af de skadevoldende faktorer*

43 Sharp har kritiseret den analyse af de forskellige faktorer, institutionerne gennemførte med henblik på at vurdere den skade, der er forvoldt en erhvervsgren i Fællesskabet, og har desuden bestridt, at der herefter overhovedet foreligger en skade, som ifølge Sharp ikke vil kunne være et resultat af den omhandlede import, men derimod af den politik, virksomhederne i Fællesskabet har fulgt, og deres maskiners underlegenhed i forhold til japanske PPC.

44 I den forbindelse skal der henvises til bestemmelserne i forordning nr. 2176/84, der angiver, hvorledes der skal gås frem ved konstateringen af, om der foreligger skade, og navnlig til forordningens artikel 4, stk. 1. Ifølge denne bestemmelse vil der dels kun kunne foreligge skade, såfremt dumpingimporten gennem virkningerne af dumping faktisk forvolder eller truer med at forvolde væsentlig skade for en erhvervsgren i Fællesskabet, og dels må skader forvoldt af andre faktorer ikke tilskrives dumpingimporten.

45 I artikel 4, stk. 2, i forordning nr. 2176/84 angives de faktorer, der omfattes af undersøgelsen af, om der foreligger skade, og disse faktorer er: a) omfanget af dumpingimporten, b) priserne på dumpingimporten og c) følgevirkningerne for den pågældende erhvervsgren. I samme bestemmelse tilføjes dog, at hverken en enkelt eller flere af disse faktorer nødvendigvis er udslaggivende for afgørelsen.

46 Institutionerne skal altså under udøvelsen af deres skønsbeføjelser analysere de nævnte faktorer og blandt de skønselementer, der er opregnet herfor i nævnte bestemmelse, holde sig til dem, som de anser for relevante i det konkrete tilfælde. Institutionerne har i det foreliggende tilfælde gennemført en indgående undersøgelse af de i nævnte bestemmelse angivne faktorer.

47 Vedrørende omfanget af importen fra Japan bemærkes, at selv om fællesskabsproducenternes salg og udlejning af nye af dem producerede maskiner steg med 74% fra 1981 til 1984, faldt deres markedsandel fra 21% i 1981 til 11% i referenceperioden, mens den andel på fællesmarkedet, de japanske producenter havde i samme tidsrum, steg fra 70 til 78%. Institutionerne kunne derfor lægge til grund, at importen fra Japan, der steg over 120% fra 1981 til 1984, havde hindret en mere fordelagtig udvikling for fællesskabsvirksomhedernes salg og udlejning af PPC.

48 Med hensyn til det prisunderbud, som disse produkter blev indført til, kan det blot fastslås, at priserne på de i Japan producerede PPC, til trods for disses bedre udstyr og større ydeevne i forhold til sammenlignelige i Fællesskabet producerede

PPC, var de samme som eller endog lavere end priserne på fællesskabsproducenternes PPC (betragtning 44, 47 og 49 til den anfægtede forordning).

49 Hvad angår de virkninger, lavprisimporten havde for den berørte erhvervsgren i Fællesskabet, bemærkes, at ikke blot blev som ovenfor nævnt fællesskabsproducenternes markedsandele mærkbart mindre, men de havde også i referenceperioden en faldende rentabilitet.

50 I denne forbindelse fremhæves, at institutionerne ikke som anført af Sharp var forpligtet til at lægge vægt på den fortjeneste eller de tab, som fællesskabsproducenterne havde på hele deres virksomhed på fotokopieringsområdet. For ifølge artikel 4, stk. 4, i forordning nr. 2176/84 skal virkningen af dumpingimporten vurderes i forhold til Fællesskabets produktion af samme vare. Rådet vurderede derfor korrekt, med udgangspunkt i denne produktion efter den ovenfor givne fastlæggelse heraf, den japanske imports virkninger for fællesskabsproducenternes rentabilitet.

51 Sharp har i øvrigt gjort gældende, at udviklingen på det europæiske marked for fotokopieringsmaskiner viser, at institutionerne fejlagtigt anså den omhandlede import for årsag til en skade, som er forvoldt af andre forhold, og navnlig af fællesskabsvirksomhedernes beslutning om ikke at gå ind i en produktion af små fotokopieringsmaskiner på grund af de omkostninger og de vanskeligheder af teknologisk art, som udviklingen af sådanne nye maskintyper ville have medført.

52 Dette argument kan ikke anerkendes. Med hensyn til Rank Xerox forklarer Rådet i betragtning 85 til den anfægtede forordning, at de vanskeligheder, selskabet fra 1982/1983 havde med at udvikle en ny maskintype, blev løst, og typen blev faktisk markedsført. Rådet begik derfor ingen fejl ved vurderingen ved at nå til det resultat, at de nævnte vanskeligheder var uden betydning for den skade, Rank Xerox i øvrigt led som følge af importen fra Japan.

53 Hvad Océ og Olivetti angår bemærkes i overensstemmelse med det ovenfor (i præmis 37) anførte, at disse to producenters forsøg på at udvikle og markedsføre et fuldstændigt modeludvalg mislykkedes på grund af de lave markedspriser, som importen fra Japan havde medført.

54 Hvad endelig angår argumentationen om de japanske PPC's påståede overlegenhed, det japanske vareudvalg og de japanske maskiners kvalitet og driftsikkerhed, bemærkes, at Domstolen ikke har fået forelagt beviser herfor.

55 På baggrund af det anførte forkastes anbringendet om en fejlagtig vurdering af de forhold, der har forårsaget skaden.

Anbringendet om fejlagtig vurdering af Fællesskabets interesser

56 Sharp har gjort gældende, at vurderingen af Fællesskabets interesser blev fordrejet, idet Rank Xerox, Océ og Olivetti, der var afhængige af og opnåede fortjeneste på importen fra Japan, blev medregnet blandt de producenter, der udgør en erhvervsgren i Fællesskabet, og at institutionerne ikke sammenlignede deres interesse med interessen hos OEM-importørerne, som f.eks. Gestetner, Agfa-Gevaert m.fl. Selskabet har i den forbindelse gjort gældende, at Rank Xerox, Océ og Olivetti sammen med Tetras kun havde 3% af Fællesskabets marked for små fotokopieringsmaskiner, mens de nævnte OEM-importører, der havde et meget stort antal beskæftigede, var meget aktive på området for små fotokopieringsmaskiner.

57 Sharp har anført, at i betragtning af fællesskabsproduktionens meget begrænsede karakter og dens meget begrænsede udbud af maskintyper, der er små fotokopieringsmaskiner, var institutionernes vurdering af, om det var i Fællesskabets interesse at træffe foranstaltninger, forkert, for så vidt som de med beslutningen om at beskytte producenterne af en meget begrænset mængde varer ikke tog følgerne heraf i betragtning.

58 Det bemærkes, at efter Domstolens praksis, jf. navnlig ovennævnte dom af 14. marts 1990, sag C-156/87, præmis 63, forudsætter vurderingen af, om Fællesskabets interesser gør fællesskabsforanstaltninger påkrævet, en bedømmelse af en række komplicerede økonomiske omstændigheder, og at Domstolens prøvelse vedrørende en sådan bedømmelse må begrænses til en kontrol af, om formforskrifterne er overholdt, om de faktiske omstændigheder, på grundlag af hvilke det anfægtede valg er foretaget, er materielt rigtige samt til, om der foreligger en åbenbar fejl ved vurderingen af de nævnte faktiske omstændigheder, eller om der er begået magtfordrejning.

59 I den forbindelse bemærkes, at det ifølge institutionerne er tvivlsomt, om en uafhængig produktion af PPC vil kunne opretholdes inden for Fællesskabet uden antidumpingtold; en sådan produktion er imidlertid nødvendig for at bevare og udvikle den teknologi, der skal bruges ved fremstilling af reprografiske produkter, samt for at bevare et stort antal arbejdspladser. Usikkerheden vedrørende disse forhold blev navnlig fremkaldt af, at en af fællesskabsproducenterne blev overtaget af en japansk fabrikant, mens undersøgelsen verserede. Institutionerne skønnede derfor, at hensynet til at beskytte virksomhederne i Fællesskabet var vigtigere end beskyttelsen af forbrugernes interesser på kort sigt samt beskyttelsen af importvirksomhederne, jf. udtalelsen på linje hermed i betragtning 99 til den anfægtede forordning.

60 Institutionerne har ikke begået nogen åbenbar fejl ved vurderingen af Fællesskabets interesser, hvorfor anbringendet herom ikke kan tiltrædes.

Anbringendet om forkert beregning af antidumpingtolden

61 Sharp har endelig gjort gældende, at institutionerne med fastsættelsen af den endelige antidumpingtold til 20% af nettoprisen franko grænsen har tilsidesat artikel 13, stk. 3, i forordning nr. 2176/84, hvorefter tolden ikke må være højere, end hvad der er tilstrækkeligt til at afhjælpe skaden.

62 Sharp har i den forbindelse for det første gjort gældende, at Kommissionen fejlagtigt nåede til det resultat, at der skulle en fortjeneste på 12% til for at opnå en fortjeneste eller en rimelig indtægt ved salget af PPC. Der er tale om en fortje-

neste, der klart er for høj, idet små fotokopieringsmaskiner altid sælges med lavere fortjeneste end den, som gennemsnitligt opnås ved forretninger, der har forbindelse med salget af PPC. Selskabet har dernæst anført, at tolden blev beregnet på en sådan måde, at den kunne ophæve prisunderbuddet, der af de grunde, Sharp tidligere har anført, ikke foreligger. Sharp har endelig anført, at redegørelsen for den måde, tolden er beregnet på i betragtning 107 til den anfægtede forordning, ikke er klar.

63 Vedrørende argumentet om, at en fortjenstmargen på 12% er alt for højt ansat, bemærkes, at det af betragtning 103 til den anfægtede forordning fremgår, at den valgte procentsats skulle gøre det muligt for samtlige fællesskabsproducenter at opnå et rimeligt afkast, som står i et rimeligt forhold til den risiko, der er forbundet med investeringer med henblik på ny produktudvikling. Institutionerne nåede her til det resultat, at det ikke var på sin plads at lægge vægt på den fortjeneste, der opnås ved levering af hjælpematerialer eller andre aktiviteter med tilknytning til fotokopiering.

64 Hverken af sagen eller retsforhandlingerne fremgår, at institutionerne har begået fejl ved skønsudøvelsen. Sharp har i øvrigt ikke godtgjort, i hvilket omfang en lavere fortjenstmargen for små fotokopieringsmaskiner ville have indvirket på den indførte antidumpingtolds størrelse.

65 Argumentet om, at prisunderbuddet, som skulle ophæves ved tolden, ikke forelå, kan ikke anerkendes. For som anført i betragtning 110 til den anfægtede forordning praktiserede de japanske eksportører utvivlsomt en bestemt form for underbud (jf. præmis 48), men da det var umuligt at anslå størrelsen heraf, blev der ved beregningen af antidumpingtolden ikke henset til nogen faktor, som tog hensyn til den.

66 Endelig må det, for så vidt angår redegørelsen for, hvorledes tolden er beregnet, fastslås, at betragtning 107 til den anfægtede forordning indeholder en detaljeret redegørelse for alle led i den beregning, institutionerne gennemførte, og at Sharp ikke nærmere har angivet, hvorfor redegørelsen herfor ikke er forståelig.

67 Af det anførte følger, at anbringendet om en forkert beregning af antidumpingtolden ikke kan anerkendes, hvorfor sagsøgte i det hele vil være at frifinde.

Sagens omkostninger

68 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Sagsøgeren har tabt sagen og pålægges derfor at betale sagens omkostninger, herunder omkostningerne for intervenienten Cecom, der har nedlagt påstand herom. Kommissionen bærer sine egne omkostninger, jf. procesreglementets artikel 69, stk. 4.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

1) Sagsøgte frifindes.

2) Sagsøgeren betaler sagens omkostninger, herunder de af intervenienten Cecom afholdte omkostninger.

Joliet Slynn

Grévisse Moitinho de Almeida Zuleeg

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. marts 1992.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

R. Joliet
Formand for Femte Afdeling